

På grund af det anförda får jag alltså hemställa,

det Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till Riksdagens antagande framlägga förslag till lag för meddelandet af koncessioner åt enskilde att anlägga jernvägar.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

Axel Vilh. Ljungman.

N:o 179.

Af Herr **A. V. Ljungman**: *Om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till lag för meddelande af koncessioner åt enskilde att anlägga telegraf- och telefonledningar.*

Den stora betydelse, samfärdseln medelst *telegraf-* och *telefoninrättningar* synbarligen visat sig ega för näringslivets utveckling, jemte det allt mer och mer tilltagande behovet för allmänheten att i allt större omfattning varda delaktig af de förmåner, ett möjligast fullständigt telegraf- och telefonväsende för med sig, hafva helt naturligt föranledt en liflig verksamhet att vid sidan af de staten tillhörande telegraf- och telefonanläggningarna utföra privata sådana, på det att detta allmänhetens behof icke måtte lemnas otillfredsstäldt. Då man emellertid för utförandet och vidmakthållandet af telegraf- och telefonanläggningar i väsentlig mån, om än ej i samma omfattning som i fråga om t. ex. jernvägsanläggningar, behöfver vara i åt-

njutande af lagens särskilda värn mot åverkan samt ega rätt att emot ersättning begagna eller ock expropria möjligen behöflig mark och att utmed landsvägarne framdraga ledningar o. s. v.; så hafva ock vid de två närmast föregående riksdagarne motioner inlemnats uti Riksdagens båda Kamrar med syfte att utverka nämnda förmåner äfven åt de enskilda telegraf- och telefoninrättningarna. Då likväl meddelandet af dylika rättigheter eller förmåner förutsätter, att de inrättningar, som af dem varda delaktiga, äro att betrakta såsom i väsentlig mån åtminstone *allmänna* inrättningar, af hvilka den stora allmänheten och ej blott ett fåtal enskilde skörda gagn, och då dessutom kollisioner kunna uppstå mellan statens och enskildes intressen i fråga om slika anläggningar; så har äfven yrkats, att meddelandet af nämnda rättigheter borde ske endast under vilkor, att dervid både den stora allmänhetens och statens intressen nödigt bevakades uti koncessionshandlingen, samt att hithörande förhållanden på grund af deras allmänna betydelse borde ordnas genom en af Konung och Riksdag gemensamt stiftad *lag*. Så har äfven gemenligen skett i utlandet, och såsom ett exempel på en dylik lag må här anföras den, som i Belgien utfärdades för telefonanläggningar den 11 Juni 1883. Den lyder, öfversatt till svenskan, i sin helhet sålunda:

»*Art. 1.* Regeringen är bemyndigad att sjelf upprätta och till begagnande upplåta telefontät eller att, i öfverensstämmelse med de i bihanget till denna lag föreskrifna vilkor, dertill meddela koncession.

Art. 2. Strafflagen äfvensom de till telegrafliniernas skydd utfärdade polisförordningar äro tillämpliga på de telefonlinier, hvilka upprättats af staten sjelf eller på grund af koncession, som blifvit af regeringen meddelad.

Lagen af den 1 Mars 1851 omfattar äfven telefonkorrespondensen.

Art. 3. En hvar, som utan vederbörlig koncession mot afgift till begagnande upplåter telegraf- eller telefonlinie, straffas med böter från och med 100 till och med 500 francs.

Art. 4. Egare och innehafvare må icke vägra framdragandet, dock utan beröring eller fäste, öfver eller under deras hus eller mark af ledningar, som blifvit genom denna lag auktoriserade.

Regeringen bestämmer de vilkor, på hvilka dessa ledningar må framdragas öfver allmänna vägar och mark, som för något allmänt ändamål användas.

Egare och innehafvare äro berättigade till skadestånd för de olägenheter, som kunna föranledas dem genom tillämpning af förestående bestämmelser.

Det är förbjudet att på enskild egendom företaga något arbete, innan egaren och, der så erfordras, äfven innehafvaren dertill lemnat tillstånd.»

Med hänvisning i öfrigt till min motion (N:o 151) i Andra Kammaren vid förra riksdagen, i hvilken motion en utförligare framställning af saken lemnats, samt till mina anföranden i Andra Kammaren den 2 sistlidne Maj (Riksdagens protokoll, 1885, Andra Kammaren, N:o 50, sid. 8—13, 19—21, 27—29) får jag alltså hemställa,

det Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till Riksdagens antagande framlägga förslag till lag för meddelandet af koncessioner åt enskilde att anlägga telegraf- eller telefonledningar.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1886.

Axel Vilh. Ljungman.

N:o 180.

Af Herr **A. M. Gudmundson**: *Om inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i en del residensstäder.*

Med stöd af den uppfattning, som städse gjort sig gällande, särskildt inom denna Kammare, att Riksbanken bör på ett mera verksamt och bekvämt sätt betjena allmänheten, vågar jag föreslå att Riksdagen må besluta,

att uti en hvar af landshöfdingeresidensstäderna i de län, hvilka för närvarande äro i saknad af riksbankskontor, skola under loppet af de närmaste fem åren